

навчання.

Крім того, важливо пам'ятати про інтеркультурні аспекти діалогічного мовлення, оскільки англійська мова використовується як засіб міжнародного спілкування. Розуміння та повага до різних культурних контекстів є необхідною складовою успішного спілкування [1, с. 12].

Таким чином, дослідження проблеми формування і розвитку діалогічного мовлення на середньому етапі навчання англійської мови важливе для подальшого вдосконалення методів та підходів навчання, підвищення якості освіти та підготовки учнів до успішної адаптації в глобальному світі.

Список використаної літератури

1. Бобильова О. Комунікативний метод як метод активізації творчих можливостей особистості. *Англ. мова та література*. 2021. №6. С.12.
2. Морська Л.І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2016. 256 с.
3. Сенченко В.О. Формування іншомовної комунікативної компетенції учнів на середньому етапі навчання. [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://www.comf.vstu.vinnica.ua/2008/txt/> (дата звернення 26.04.2024)
4. Федоренко Л.О. Підвищення мотивації та комунікативної спрямованості занять з використанням автентичних відеоматеріалів і сучасних положень нейродидактики. *Іноземні мови*. 2021. №3. С.10-14.

Напряму 5. *Актуальні тенденції лінгводидактики*

Ігор Зверєв

здобувач вищої освіти за другим (магістерським) рівнем історико-філологічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м. Рівне

Науковий керівник к.п.н., доц. І. Ф. Будз

РОЗВИТОК АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Через те, що Україна постійно розширює свої зв'язки з Європою та світом, статус іноземної мови в країні підвищується. У зв'язку з цим вивчення іноземної мови має бути розглянуте як важливий інструмент міжкультурного спілкування. Основною метою навчання англійської мови є формування комунікативної компетентності учнів. Це безпосередньо вимагає застосування сучасних, інтерактивних методів навчання, які сприяють більш ефективному вивченню англійської мови для її використання в практичних ситуаціях.

Проблему формування іншомовної комунікативної компетентності з використанням інтерактивних технологій досліджували: Ю. Азаров, А. Басіна, Т. Бичківська, Л. Гусак, Г. Каплан, Е. Кононихіна, Т. Кравчук, О. Кужель, Ю. Лінінська, Л. Макарова, Л. Москалюк, В. Мухіна, О. Онисюк, В. Редько, С. Роман, О. Скрапченко, Г. Уайзер, Є. Шевченко, К. Річардс, Т. Роджерс, А. Рівін, Т. Хатчінсон, Р. Олрайт та інші. Однак, попри численні дослідження, зазначена проблема залишається малодослідженою.

Семантичне значення слова інтерактивний має походження від англійського слова «interact», де «inter» – взаємний, «act» – діяти. Отже, інтерактивний – це здатність взаємодіяти в режимі бесіди, діалогу з чимось (комп'ютером), або з кимось (людиною) [3]. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що освітній процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх учнів; це – співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання в співпраці) [5]. Отже, інтерактивне навчання – це діалогове навчання, під час якого учень освоює досвід з урахуванням взаємодії з викладачем чи з іншим учнем.

Застосування інтерактивних методів на уроці / занятті дає змогу учням / студентам навчатись активно, а саме, приймати рішення з приводу організації процесу навчання у ході міжособистісної комунікації, що сприяє не лише формуванню іншомовної мовленнєвої компетентності, а й забезпечує розвиток інтелектуальних здібностей та аналітичного мислення учнів [4, с. 280].

До інтерактивних технологій відносяться: евристична бесіда, презентація, дискусія, «мозковий штурм», «круглий стіл», ділова гра, конкурси практичних робіт з їх обговоренням, рольові ігри, тренінги, колективне розв'язання творчих задач, кейс метод, виконання вправ у групі та індивідуально, моделювання ситуацій, проєктна методика, групова робота з довідковою літературою, обговорення аудіо- та відеозаписів, зустрічі з запрошеними та інше [4, с. 281].

Інтерактивні технології можна використовувати на різних етапах уроку залежно від його типу, рівня підготовленості учнів, їх кількості у класі. Необхідно зауважити, що урок не повинен бути перевантаженим інтерактивною роботою (1-2 методи за урок).

Початок уроку виконує дві важливі функції: організацію класу до активної роботи на уроці та створення іншомовної атмосфери з метою переведення учнів на іншомовну мовленнєву діяльність. Саме на цьому етапі уроку учитель має зацікавити дітей, стимулювати їх інтерес для кращого усвідомлення ними їх діяльності на уроці. Наприклад, на основі ряду слів чи малюнків учням слід відгадати тему уроку, обговорити її, визначити цілі.

В основній частині уроку вирішуються його головні завдання. Це може бути подача нового матеріалу, тренування учнів у вживанні цього матеріалу в мовленні, практика в мовленнєвій діяльності, систематизація або узагальнення засвоєного і контроль мовленнєвих навичок та вмінь. Саме на етапі усвідомлення учнями зв'язку між вивченим та новим матеріалом, та формування вміння застосувати навчальний матеріал на практиці можна запропонувати виконання тренувальних вправ на закріплення матеріалу. Учні працюють у парі чи групі однолітків, де мобілізують свої знання, дискутують, обмінюються думками та аргументами; шукають додаткову інформацію в журналах, газетах з метою створення індивідуальної чи групової доповіді, презентації).

На етапі «рефлексія результатів та підведення підсумків» для учнів важливо розуміти для чого вони виконували певні завдання на уроці, а головне, яких результатів вони досягли в процесі навчання. Зважаючи на рівень

підготовки учнів, пропоную школярам підготувати творчу роботу або груповий проєкт «The school of my dream», «Travelling broadens our mind», «The best place to relax». Для аналізу своєї роботи на уроці учні можуть використати схеми, в яких визначають рівень своїх досягнень, можливі труднощі (Мені найбільше сподобалось... Найважче мені вдалося ...) [1].

Інтерактивні технології мають безліч методичних переваг, однак щоб уникнути труднощів, які виникають під час застосування інтерактивних технологій, слід пам'ятати наступне:

- елементи інтерактивних технологій варто вводити в практику роботи поступово, враховуючи вікові особливості учнів, адже ці технології передбачають зміну звичайного ходу уроку;

- підготовка до уроків за інтерактивними технологіями потребує від учителя й учнів значної кількості часу;

- інтерактивні технології не повинні стати самоціллю – вони мають бути засобом для створення комфортної атмосфери, яка дасть змогу реалізувати особистісно орієнтований підхід у навчанні [2, с. 110].

Поняття «інтерактивні методи навчання» багатогранне у контексті викладання іноземних мов. Однак, узагальнюючи всі відомі трактування цього поняття, можна зробити висновок, що головна мета такого навчання – опанування іншомовною комунікативною компетентністю та розвиток в учнів якостей полікультурної особистості через взаємодію під час спільної діяльності та розв'язання проблемних завдань, домінування активності учнів у процесі навчання. Крім того, під час такої взаємодії формуються комунікативні навички, відбувається безперервний обмін знаннями та ідеями, розвивається аналітичне мислення, учасники максимально залучаються до освітнього процесу.

Умови міжнародного спілкування в сучасному суспільстві вимагають володіння всіма видами мовленнєвої діяльності: усним мовленням, усним розумінням мовлення на іноземній мові, а також читанням і письмом. Велике значення в навчанні має мотивація та підвищення пізнавальної діяльності учнів.

Інтерактивні методи навчання дозволяють організувати постановку цілей, закріплення вивченого матеріалу, контроль якості знань та вмінь учнів, рефлексію.

При вивченні англійської мови найбільш популярним інтерактивним методом є рольова гра «Role-play». Цей метод є умовним відтворенням практичної діяльності учасників і створює умови для істинного та реального спілкування англійською мовою. При вивченні англійської мови прикладом інтерактивної гри є метод «Знайди пазл!» («Find the Puzzle!»). Вчитель допомагає організувати процес навчання, а учні виконують завдання – шукають свою половинку пазла, для чого їм потрібно використовувати запитання «Do you have a ball or a book?». Під час використання цього методу створюється атмосфера, в якій учні не бояться ризикувати та припуститися помилки, спілкуючись один з одним, оскільки перед ними стоїть чітке завдання – знайти свій пазл.

Також слід відзначити гру «Ringenspiel». Згідно з правилами, учасники формують зовнішнє та внутрішнє коло. Учні, що утворюють внутрішнє коло, залишаються нерухомими. Тим часом зовнішнє коло рухається, пересуваючись між учасниками першої групи по черзі. Учні другої групи мають завдання поставити питання тому, хто знаходиться перед ними. Під час гри учні потрапляють у ситуацію спонтанного розмовного обміну, під час якого, використовуючи раніше отримані навички, вони відповідають на запитання. У процесі гри розвиваються навички комунікації, формується відчуття «подолання» мовного бар'єра.

На уроках іноземної мови часто використовуються флешкарти, існує багато ігор з їх застосуванням. За допомогою рухливої інтерактивної гри «Running dictation» діти запам'ятовують написання слів, вчаться відтворювати тексти, при цьому розвиваючи важливі особистісні якості – відповідальність та вміння працювати у команді. Не менш популярним є інтерактивний метод «круглий стіл» – це дискусія з певної проблеми або сюжету, що створює комунікативне середовище для формування навичок мовлення. Це лише

декілька прикладів інтерактивних методів навчання іноземних мов, які допомагають активізувати процес навчання та розвивати різноманітні навички учнів.

Список використаної літератури

1. Бичківська Т. М. Використання інтерактивних методів навчання у процесі формування комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*. 2017. №1(64). С. 48-52.
2. Мазур Ю., Полянчук Н. Інтерактивні методи формування англійської мовної компетентності учнів старших класів. *Молодий вчений*. 2018. №9 (61). С. 109-111. URL:<https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/3945> (дата звернення: 16.05.24).
3. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / за ред. О.І. Пометун. К.: А.С.К., 2004. 192 с.
4. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майєр, О. М. Устименко, В. В. Черниш та інші / за ред. С. Ю. Ніколаєвої; техн. ред. І. Ф. Соболевої. К.: Ленвіт, 2015. 444 с.
5. Шевченко Є. Використання інтерактивних технологій для розвитку пізнавального інтересу на уроках англійської мови. *Англійська мова та література*. 2005. Вип. 24. С. 4–6.

Напрямок 5. *Актуальні тенденції лінгводидактики*

Мирослава Кравчук

Здобувачка вищої освіти 4 року навчання за першим (бакалаврським) рівнем історико-філологічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м.Рівне

Науковий керівник д.п.н., проф. Т.Л.Груба